

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/konkursy-i-projekty/wyrok-na-ziemianstwo-80-lat-od/136241,Szkolenie-on-line-dla-nauczycieli-Dzialania-polskiego-ziemianstwa-na-rzecz-II-Rzeczypospolitej.html>

09.05.2024, 04:04

Szkolenie on-line dla nauczycieli. „Działania polskiego ziemianstwa na rzecz II Rzeczypospolitej. Wybrane przykłady”

Zapraszamy zainteresowanych nauczycieli do udziału w dniu 28 stycznia 2021 r. w godz. 16.00-18.30, w kolejnym szkoleniu on-line poświęconym aktywności społecznej ziemianstwa w pierwszej połowie XX wieku, które poprowadzi dr Agnieszka Łuczak z Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu.

Podczas warsztatów zostaną zaprezentowane obszary, w których polscy ziemianie byli szczególnie aktywni w działaniach na rzecz odzyskania niepodległości i kształtu terytorialnego II Rzeczypospolitej. Na przykładach konkretnych osób uczestnicy warsztatów poznają także te dziedziny życia politycznego, gospodarczego i społecznego, w których ziemianie z racji predyspozycji i posiadanych majątków ziemskich mogli działać na rzecz budowy suwerennego państwa polskiego i jego pozycji w Europie Środkowej. W trakcie warsztatów zostaną pokazane i przeanalizowane liczne fotografie, dokumenty i wspomnienia znajdujące się często tylko w zbiorach prywatnych i dostępne nielicznym.

Szkolenie odbędzie się w ramach projektu edukacyjnego W służbie Niepodległej. Działalność ziemian na rzecz państwa i społeczeństwa w dwudziestoleciu międzywojennym.

Zgłoszenia na adres mailowy koordynatora projektu, dr. Marcina Chorążkiego:

marcin.chorazki@ipn.gov.pl

dr Agnieszka Łuczak - dr nauk humanistycznych, historyk, absolwentka Wydziału Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W latach 2000-2018 pracownik Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej Instytutu Pamięi Narodowej w Poznaniu, od 2009 r. jego naczelnik. Od 2018 r. pracownik Biblioteki Raczyńskich. Zajmuje się m. in. tematyką ziemianstwa polskiego oraz strat dziedzictwa kulturalnego. Autorka monografii pt. Utracone decorum. Grabież dóbr kultury ziemianstwa polskiego w Wielkopolsce w czasie okupacji niemieckiej 1939-1945 (Warszawa-Poznań 2011) oraz licznych publikacji naukowych i popularnonaukowych.

Kurator wystawy Europa w rodzinie. Ziemianstwo polskie w XX w./ Europe in the family. The Polish landed gentry in the 20th century/ L'Europe en famille. La noblesse terrienne polonaise au XXesiecle. Prezentacje wystawy odbyły się m. in. w Arkadach Kubickiego na Zamku Królewskim w Warszawie, Senacie RP w Warszawie, Centrum Historii Zajezdnia we Wrocławiu przy współpracy Ośrodka „Pamięć i Przyszłość”, Pałacu Balińskich w Jaszunach przy współpracy Instytutu Polskiego w Wilnie (Litwa), Centrum Dialogu i Przełomu (Muzeum Narodowe) w Szczecinie, Pałacu Sztuki oraz Przystanku Historia IPN w Krakowie, Ognisku Polskim w Londynie i Bibliotece Polskiej w Paryżu.

Ostatnia publikacja Polscy ziemianie. Szkice o ludziach i dziedzictwie (Warszawa 2020) jest pokłosiem wystawy Europa w rodzinie i prezentuje liczne materiały zebrane podczas jej przygotowania, pochodzące ze zbiorów rodzin ziemiańskich.

Pliki do pobrania

[1.7 Kleniewska Stowarz Ziemiarek \(pdf, 2.25 MB\) 01.02.2021 16:04](#)

[2.5 Jednodniowka Mlodych Ziemiarek \(pdf, 99.55 MB\) 01.02.2021 16:04](#)

[2.6 Ziemiarka Polska 1926 nr 4 \(pdf, 7.05 MB\) 01.02.2021 16:04](#)

[UCZESTNICZY warsztaty Ziemiarek na rzecz II RP \(pdf, 939.83 KB\) 01.02.2021 16:04](#)

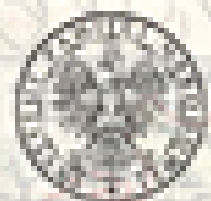

Agnieszka Łuczak

POLSCY ZIEMIANIE

SZKICE O LOSACH I DZIEDZICTWIE

KOMITET REDAKCYJNY:

ALEKSANDRA GRZYBOWSKA I ZOFIA ROŚCISZEWSKA (WARSZAWA), WANDA DRUZNACKA I ZOFIA KRYSZTOFIWCZOWA (LWÓW), WANDA CHLAPOWSKA (POZNAŃ), MARJA JAN TA - POLCZYŃSKA (POMORZE), KS. TERESA SAPIEŻYNA (GRODIENSZCZYŻNA) ALINA STRAWIŃSKA (SLONIM), HALINA DORIA DER-NALOWICZOWNA (MŁODE ZIEMIANKI).

BIURO: UL. POLSKA 10, WARSZAWA, AL. 1 MAJA 8, TELEFON 2008

Zespole nie prac nad gospodarzem wykształceniem kobiet.

W ciężkich naszych warunkach ekonomicznych coraz powstrzymując odstawiamy potrzebę przygotowania ogółu kobiet do jednego z najważniejszych ich zadań życiowych, na wszelkich stopniach zaawansowania, do zadania gospodyni. Gospodyni wytwarzającej w znaczącym mierznie produkta dla rynków krajowych czy na eksport — szczerzej kałda w swoim domu i w swojej rodzinie, czy zakładach, jak szkoły, internaty, burry, pensjonaty, hotele i t.p. społyciem dobra pouzreżde nie prywatnego, w całości jednak dobra narodowego.

Zrozumialem jest, jak ważną rzeczą by to stażerowanie było najda i dołbre zorganiżowane, bo od niego w znaczącym stopniu zależy dobrobyt krajowy.

Przy dzisiejszym rozwoju środków pomocniczych w gospodarstwie, opartych na teoretycznych podstawiach wiedzy, nauka gospodarstwa stała się przemalnym zakadem chwili. Epoka w której dziecko uczyła się gospodarstwa tylko od matki i pokolenia w pokolenie, lub też nie uczyła się wcale uważając że gospodarstwo nie jest żadną nauką, a prostą rudyką i nieznośną koniecznością nie warta studyj — miuła bezpowrotnie.

Jeli na wiele lat przed wojną, zrozumiałymy tę prawdę życiową, że gospodarstwo jest wiedzą, której trzeba się uczyć i znaczącym tworzył szkolnictwo gospodarze.

Pierwotnie była to inicjatywa i praca prywatna, Kiernik-Kainice siodziałowanej k. p. Generalowej Zamyskiej — Chyliczki również zażołnonej k. p. hr. Cecyli Flater Zyberkówny. Potem różne stowarzyszenia wzięły za zadanie zakładanie i prowadzenie szkół gospodarzych, jak Sompkow Tow. Gospodarczego Wykształcenia kobiet z inicjatywy trzejcej wybitnej na tem polu działaczki, również niestety zmarłej k. p. księżniczki Wandy Czartoryskiej, Jak Mirosławice, Marynow, Nałęczów, szkoły niuższego typu Stow. Zjedn. Ziemiańsk (które przed wojną miały ich dziesięć). Jak Krużyżek, Goleżczyzna i t. d. innych ugrupowań, — podobne szkoły w Małopolacie Zachodniej i Wschodniej. Wzrastanie pa wiolkiej wojnie po odryśkaniu niepodległości, gdy naród mógł sam jul stanowić za siebie i powoływać do życia instytucje zgodne z jego potrzebami, cały szereg szkół gospodarzych, samorządowych, sejmikowych i t.p. W obecnej chwili mamy w kraju 4 wyższe, 27 szkół niuższych, gospodarzych kobieczych wiejskich i 10 szkół gospodarstwa domowego w miastach.

Udziałowi te jednak idy w powolnym stopniu rozbudowuje, — bez skąd udułowienia jezu wyższego celu, bez dokładnego dostosowania się do potrzeb i wymagań naszych gospodarzy i szkolności rolniczej dla ludu. Na szkoły i w. silne gospodarze są szkołami rolniczymi dla ludu, a kierowniczkami szkół gospodarzych zaawansowanych są szkoły niuższych szczebli wydziału rolniczy przy uniwersytecie lub szkoły główne gospodarstwa wiejskiego. Tak są nie dzieje, ale tak jest zasada.

Z inicjatywy paru osób, rozumiejących jasno tę sprawę, jeli brałi i ich pomysły, udział są w dniach 4-ym i 5-ym marca w Warszawie, zjedn. kierowniczkami szkół gospodarzych i stowarzyszenia stowarzyszeń, kuzowniczkami szkół niuższych i asosiatów gospodarze. Były udział w obradach: A) Radziżka, B) Zjedn. Ziemiańsk, — Tow. Gospodarczego Wykształcenia kobiet, C) Sekcja Kół Gospodyń przy Centralnem Tow. Rolniczem, szkoły Kobiety, D) Sekcja Chyliczki, Kuzowniczk, E) Tow. Gospodarczego, szkoły Kobiety, F) Chyliczki, Kuzowniczk, G) Wydział Rolniczy w Minist. Rolnictwa, H) Polakowski, I) Wydział Rolniczy w Minist. Rolnictwa, J) Wydział Rolniczy w Minist. Rolnictwa, K) Wydział Rolniczy w Minist. Rolnictwa, L) Wydział Rolniczy w Minist. Rolnictwa, M) Wydział Rolniczy w Minist. Rolnictwa, N) Wydział Rolniczy w Minist. Rolnictwa, O) Wydział Rolniczy w Minist. Rolnictwa, P) Wydział Rolniczy w Minist. Rolnictwa, Q) Wydział Rolniczy w Minist. Rolnictwa, R) Wydział Rolniczy w Minist. Rolnictwa, S) Wydział Rolniczy w Minist. Rolnictwa, T) Wydział Rolniczy w Minist. Rolnictwa, U) Wydział Rolniczy w Minist. Rolnictwa, V) Wydział Rolniczy w Minist. Rolnictwa, W) Wydział Rolniczy w Minist. Rolnictwa, X) Wydział Rolniczy w Minist. Rolnictwa, Y) Wydział Rolniczy w Minist. Rolnictwa, Z) Wydział Rolniczy w Minist. Rolnictwa.

Obwasy sągaly p. Zdanowska tłumaczyc cel Zjedn. i zapraszając na przewodniczącą Komisję Rady Naczelnej Ziemiańsk p. Marię Janową Kuzowniczką p. Bronisławę Kuzowniczką p. A. Grzybowską, a na sekretarzystkę p. Bronisławę Kuzowniczką p. A. Grzybowską, a na sekretarzystkę p. Bronisławę Kuzowniczką p. A. Grzybowską, a na sekretarzystkę p. Bronisławę Kuzowniczką p. A. Grzybowską.

Pracowa prawiowała p. M. Kuzowniczką, na następnych posiedzeniach wypowiadały p. p. Denslowa i Garapińska.

Ogłoszoną dyktando zjedn. i następująco przyjąciem następujących wniosków:

- 1) Zjedn. stawić się na konieczność stworzenia instytucji łączącej poszczególne oddziały w zakresie gospodarstwa wykształcenia kobiet i operacyjnej planowy całokształt szkolnictwa gospodarczego.
 - 2) Zjedn. proponuje wybór Komisji Organizacyjnej, przysłej instytucji pod nazwą „Rada Naczelna gospodarstwa wykształcenia kobiet”.
 - 3) Zjedn. radzi Komisji Organizacyjnej wypracowanie programu prace i kompetencji Rady — oraz programu nauki gospodarstwa domowego w szczeblach teoretycznych i praktycznych i przeprowadzenia porozumienia i odpowiedzi władzami ministrowi W. R. i O. P.
 - 4) Zjedn. wyraża życzenie aby istniejące wyższe szkoły gospodarstwa przybrały silniejszy charakter specjalizacji. W tym zakresie przygotowały nauczycielki do seminarjów i szkół gospodarzych — inne kierowniczki i instruktorzy działów kodujących — ten typ szkół wyższych: nauczycielki gospodarstwa domowego w miastach, kierowniczki hoteli i t. p.
 - 5) Zjedn. kładzie silny nacisk na konieczność stwarzania specjalnych szkół naczelnego, drobnego i t. p.
 - 6) Zjedn. najpilniej popiera organizowanie działowych i krótkich kursów gospodarzych dopełniających losy i zaleca skoordynowanie pracy instytucji zajmujących się gospodarstwem wykształceniem kobiet, i pracy w tym kierunku Ogólnego Towarzystwa i kół Ziemiańsk.
- Wybrana została Komisja Organizacyjna w osobach p. p. Kretkowskiej Kuzownickiej i Czarnowskiej od Stow. Zjedn. Ziemiańsk, — p. p. Garapińskiej i Denslowy od Tow. Gosp. wyksz. kobiet. P. Zdanowskiej od sekcji kół gospodyń przy C. T. R. P. Wyróżkowskiej przełożonej Chyliczki.

zjedn. i jako sekcja pracowa p. Z. Zaleskiej. Na sesję przystąpił powołany delegatami związków: Kuzowniczk, Chyliczkanek, Sompkownicki i Młodych Ziemiańsk.

Komisja Organizacyjna przystąpiła nierzecownie do opracowywania programu prace i kompetencji Rady, a przedewszystkiem działalności biura Rady Naczelnej Gospodarstwa wykształcenia kobiet, które mieści się w lokalach Stow. Zjedn. Ziemiańsk, Warszawa, Marszałkowska 149.

Komisja usunala ze działalności biura winna jul w następujących kierunkach: A) Gromadzić i oceniac programy szkół i kursów, oraz regulaminów dla instruktorów. B) Zbierać statystyki. C) Posiadać informacje dotyczące całokształtu wykształcenia gosp. kobiet, oraz adreasy szkół polskich i zagranicznych. D) Pośredniczyć w wysłaniu nauczycielek, instruktorów i gospodyn przez instytucje, — pracy przez osoby zawodowe przygotowawcze. E) Być pomocą w nabywaniu i wydawaniu wszelkich pomocy naukowych. F) Być pomocą do rozwoju gospodarstwa wykształcenia kobiet. G) Być pomocą w uzyskaniu stypendyj dla uczennic, — zabezpieczyć dla pracownic, w razie choroby, braku pracy, starości, — zabezpieczyć dla pracownic, potrzebnych do rozwoju gospodarstwa wykształcenia kobiet. H) Prowadzić propagandę.

Komisja usunala, że zakres gosp. wyksz. kobiet obejmuje dwa działy: 1° Właściwą naukę gospodarstwa. 2° Dokształcanie kobiet dorosłych i jul gospodarujących. Rozklatyfikowanie szczegółowe tych działów, wskazówki jakie każdy dział obejmuje, szkoły wyższe i niuższe, kursa dokształcające, instruktorzy i t. p. przegalemy w dalzym ciągu na łamach „Ziemiańki Polskiej” umieszczając: dziś podajemy w streszczeniu wygłoszone na tem pierwszym zebraniu Rady, przewodniczącej i referaty.

Kończymy ten wstęp do sprawozdania z nowej organizacji w której Ziemiańki współpracują, w przekonaniu że polityczna dla Polski twierdzeniem jest: gospodarstwo kobiecie jest osiż życia, zdrowia i zamożności rodziny, — że bez oświeconej i do pracy gospodarstwu przygotowanej kobiety, nie będziemy mieli oświeconego i zamożnego Państwa Polskiego.

Zdając sobie zatem sprawę, że wykształcenie kobiet w zawodzie gospodarzym jest sprawą podstawową dla rozwoju naszej Ojczyzny, — że poziom jest czynnikiem decydującym o szczęci i dobrobycie rodziny, o zdrowiu i wychowaniu obywateli i obywaterek polskich musimy żędc odpowiedniego postawiania i stanowiska dla tego wykształcenia przez Radę i społeczeństwo.

Nauka gospodarstwa musi dotrzeć do wszystkich warstw kobiet polskich — musi się stać powszechna.

Elżbieta Czarnowska
członek komisji organizacyjnej.

Gospodarstwo kobiece jako zawod.

Warunki bytu w naszej Ojczyźnie wymagają w chwili obecnej od kobiet szczególnie wyjątkowej uwagi na konieczność zapobieżenia doniosłych ebowiątków gospodyni domu, wychowawczyni i życiowiki przyslych pokoleń, szafarki przez której ręce przechodzi połowa pieniężnego obrotu w całym państwie.

stąpienia, do tego Związku z natury swego ustroju, swoich warunków i wartości swoich przedstawicieli, oraz dla osobistych korzyści, które może z tego wyciągnąć. Gorąco więc, do tego zachęca. *Marja Watraszewska*

Przypomnienia gospodarcze.

Styczeń.

Zwozić budulec, opał, lód. Przygotować maszyny i narzędzia rolnicze. Ułożyć plan zasiewów i zakupić nasiona. Przegarniać śnieg na drogach. Szlamować stawy, rąbać przeręble. Krowy w jesieni wycielone pokrywać. W czasie mrozów poić bydło w oborze. Paść dobrze karmniki i całą trzodę. Przeglądać kopce z okopowiznami. W noc księżycowe bielić płótno na śniegu. Drzeć pierze. Czyścić dywany i kilimy na śniegu. W kurnikach wieszać główki kapusty, marchew, buraki. Przewietrzać doły z wysadkami. Kończyć robotę mat, robić koszyki, paliki, skrzynki, etykiety. Czyścić nasiona, zbędne sprzedać. Szkląć okna inspektowe, zakładać wczesne inspekta i siać: rzodkiewkę, sałatę, ogórki, selery, kapustę wczesną Lenormand, kalafiory, karotkę paryską, kalarepę. Z końcem miesiąca sadzić w inspektach melony, siać koper. Nawozić trawniki drobną mierzwą lub kompostem. Przecinać krzewy. W szklarni sadzonkować złocienie, azalje, kamelje, coleusy; siać wczesne sałaty, rzodkiewki, kalafiory, ogórki do pędzenia później w inspektach; oczyszczać rośliny z pleśni, przecinać nadgniłe łodygi, siać w doniczki: gloksinje draceny, Muzy Eusete. Kopać doły pod drzewa, skrobać korę i bielić je. Z drzew owocowych zbierać gniazda gąsienic i palić je. Obliczyć brakujące drzewa i zamówić je. Kwatery w ogrodzie warzywnym i owocowym przekopać—głęboko wszelkie palić. *J. Leszczyńska*

S T Y C Z E Ń

dn. 1 wschód słoń. g. 7 m. 45	dn. 7 g. 24 m. 00 pp ☾
" " zachód " " 3 " 33	" 14 " 7 " 42 r. ☀
" 15 wschód " " 7 " 39	" 21 " 7 " 34 w ☽
" " zachód " " 3 " 52	" 28 " 16 " 12 w ☾
Przybyło dnia godz. 1 minut 14.	

Dnie	Św. Kość. Rzym. - Kat.	Kalendarz Historyczny
1	P	NOWY ROK
2	S	Makarego op.
3	N	Daniela m., Genowefy
4	P	Tytusa i Ryg.
5	W	† Wig. Telesfora
6	S	TRZECH KRÓLI
7	C	Lucjana i Juljana
8	P	† Seweryna op.
9	S	Marcjanny
10	N	Agatona i Wilhelma
11	P	Honoraty p.
12	W	Arkadiusza
13	S	Im. Jez. Weroniki
14	C	Hilarego
15	P	† Pawła I pustelnika
16	S	Marcelego p. m.
17	N	Antoniego
18	P	Kated. św. Piotra
19	W	Henryka b. w.
20	S	Fabjana i Sebastjana
21	C	Agnieszki p. m.
22	P	† Wincentego
23	S	Rajmunda
24	N	Tymoteusza
25	P	Nawr. św. Pawła
26	W	Polikarpa
27	S	Jana Złotoustego
28	C	Karola W. cesarz.
29	P	† Franciszka Salez.
30	S	Martyny i Saby
31	N	Piotra Nolasko

PAMIĘTAJMY

i

PRZYPOMINAJMY

INNYM

że:

23-ego przypada
rocznica powstania
1863 r.

11 — 1386

Władysław Jagiełło
obrony
królem polskim.

29 — 1583

Król Stefan Batory
zaprowadza w Polsce
poczty.

M A R Z E C

dn. 1 wschód słoń. g. 6 m. 24	dn. 7 g. 2 m. 04 pp ☾
" " zachód " " 17 " 14	" 14 " 8 " 20 r. ☉
" 15 wschód " " 5 " 55	" 21 " 13 " 03 w ☽
" " zachód " " 17 " 37	" 28 " 18 " 01 w ☺
Przybyło dnia godz. 2 minut 6.	

Dnie	Św. Kośc. Rzym. - Kat.	Kalendarz Historyczny
1	P Albina	5—965 Mieczysław I wraz z narodem przyjmuje Chrzest Ś-ty
2	W Heleny cesarz.	
3	S Kunegundy cesarz.	
4	C Kazim. Kr. W.	
5	P † Ardjana i Euz.	
6	S † Wiktora	
7	N Tomasa z Akwinu	8—1347 Pierwsze Polskie prawa pisane w Wiślicy
8	P Św. Wincentego	
9	W Franciszki Rzym.	
10	S 40 Męczenników	17—1921 Sejm Ustawo- dawczy Zmartwychwstania Polski, pod łaską W. Trąpczyńskiego uchwała Konstytucję.
11	C Konstantego W.	
12	P † Grzegorza Wiel.	
13	S † Krystyny P.	
14	N Matyldy Kr. Wd.	20—1922 Plebis. na Górn. Śląsku powraca Polsce część prastarej piastow- skiej dzielnicy.
15	P Klemensa Hof.	
16	W Abrahama Pusteln.	
17	S Józefa z Arym.	
18	C Gabryela Arch.	20—1673 Śmierć ks. Augusta Kordeckiego obrońcy Częstochowy.
19	P † Józefa Obl. N. M. P.	
20	S † Wolframa.	
21	N Benedykta Ob.	
22	P Katarzyny W.	24—1794 Złożenie przy- sięgi Kościuszki na Rynku Krakowskim.
23	W Katarzyny Kr.	
24	S Marka i Tym.	24—1922 Przyłączenie do Rzeczypospolitej Litwy Wileńskiej.
25	C Zwiastow. N. M. P.	
26	P † 7 Bol. N. M. P.	
27	S † Jana Damazego	
28	N Jana Kapistrana	
29	P Eustazego Op.	
30	W Anieli Wd.	
31	Ś Barbiny P.	

Celem niniejszego artykułu jest dowiedzieć się, że w gospodarstwach rolnych nawet jedynolubowych opinii nie używano specjalnego urządzenia, żeby by to wszystko obliczano, badano i sprawdzano. Albo jak ktoś wadził, żeby by był takim, który był przetranszowany. Albo jak ktoś wadził, żeby by był takim, który był przetranszowany. Albo jak ktoś wadził, żeby by był takim, który był przetranszowany.

Dobrze zorganizowana kuchnia.

Buletyn gospodarstwa domowego Rolniczego St. 2; Ameryki - spracowane przez wydział gospodarstwa domowego. Spółdzielnia Żywność.

Dobrze zorganizowana i zapotrzebowana w naczynia kuchnia, oszczędza gospodarstwu wiele czasu i pracy, i przyczynia się do zdrowia i zadowolenia całej rodziny.

Dobrze zorganizowana i zapotrzebowana w naczynia kuchnia, oszczędza gospodarstwu wiele czasu i pracy, i przyczynia się do zdrowia i zadowolenia całej rodziny. Dobrze zorganizowana i zapotrzebowana w naczynia kuchnia, oszczędza gospodarstwu wiele czasu i pracy, i przyczynia się do zdrowia i zadowolenia całej rodziny.

Pralka i skład domowy, bywają, często użyte jako miejsca, gdzie wstępują domownicy i dzieci mogą pozostać odciąć służącą do pracy, brudne obuwie etc.

7) Amerykańskie kobiety dają zawsze pierwszeństwo nie w nos w słuchawkach, interogacji, odpowiadają one same kuchnia - jednak czy i w nos to uwagi nie mogą znaleźć odpowiedzi udzielając służbie pracy, a sam życia i zarobkowanie? Przyp. Kodaków.

Drogim warunkiem przydatności kuchni jest, czy dobrze jest umieszczona w stosunku do reszty domu, szczególnie do jadalni, spiżarni, piwnicy. Osiągłość powinna być jak najmniejsza, szczególnie żeby oszczędzić oszczędzić. Czasem konieczną jest różnica poziomu (schody) między schodkami, ale to przyczynia się do straty czasu, siły, a nieraz powoduje przykre wypadki.

Nadzi i okna kuchenne, powinny być użyte dla oszczędności - gdyż takim nie jest zabawy się zastanowić, czy nie było by sposobu temu zaradzić? Grubość wystarczająca podwórka, - posiadanie tywokopu albo ustawienie krzywej obronicielki dachem winem dla zastąpienia niepotrzebnego widoku, często okada się środkiem łatwym i wystarczającym dla zaradzenia słonecz. Trawniczek dobrze utrzymany przed drzwiami kuchennymi zabezpieczy od wnoszenia błota i kurzu do wnętrza.

W kuchni która jest niewielka i ciemna można pracować szybko i sprawnie, oszczędzając czas i trud gospodyni. Umieszczenie może za rozmiar wystarczający 9 x 12 stóp. Często kuchnie bywają za wielkie, wtedy oddzielając część na jadalnię, spiżarnię, lub inny słupek, można małym kosztem zrobić sobie dużą dogodność.

Podłoga w kuchni powinna być z takiego materiału, żeby słusze i woda nie wsiąkały weń, łatwo dająca utrzymać się w czystości, wygodna do chodzenia i nie śliska.

Niebieski i szary w kuchni, gładkie, bez pęknięć, w ładnym kolorze i tak pomalowane aby je łatwo było wodą zmywać.

Ważnem jest także by drzwi i okna kuchni były dobrze rozmieszczone, nie zakłócały dużo miejsca i nie powodowały przeciągów i ciągłego przechodzenia. Najodpowiedniejsze są drzwi otwierające się na dwie strony, pomiędzy kuchnią i jadalnią, okna zaś szerokie, niskie, położone o 3 1/2 stopy ponad podłogą.

Dobre pokoje a tembardziej łazienki utrudniają pracę i często powodują katar i ból głowy. Zwykle okienne wentyle, które dopuszczają powietrze z zewnątrz a nie powodują przeciągów, mogą być łatwo zrobione w domu. Otwory ponad drzwiami są dobrym sposobem, aby powietrze przegrzane wydostawało się na zewnątrz.

Każda kuchnia wymaga dużo światła słonecznego w dzień, a szczególnie wieczorem. Ciężkie, pomarażone kuchnie mogą być nieraz łatwo przeobrażone na wiosnę pracownię, przez dodanie jednego okna, przez wstawienie szyby w drzwi wchodowe, albo nawet przez pomalowanie ścian na kolor odbijający a nie pochłaniający światła. Reflektory umieszczone na ścianach białych nakierowują dobrze światło na odpowiednie miejsca.

Dostateczna ilość wody ułatwia pracę w kuchni, więcej niż cokolwiek innego. Jeżeli dopływ stały wody jest zupełnie niewystający, to trzeba mieć przynajmniej duże naczynie do wody doniesionej czystej i dobrze urządzonej trwały niew pod ręką.

Muski i inne robactwa są niebezpieczne dla zdrowia, szczególnie przy podłożu przyrządzenia jadalni. Drobne siatki dobrze dostosowane do drzwi i okna są najlepsze, ale mogą być zastąpione i przez inny tenże materiał. Gasek odosięty siatką przed drzwiami kuchni, stanowi siatkę jadalnią, a osłony na śnieg może służyć do przechowywania zapasów.